

Plzeňská rozhledna na Chlumu opět ožívá

Ivan Blažek

Vyšlápnete 121 schodů a máte západočeskou metropoli i celou plzeňskou kotlinu jako na dlani. Můžete se o tom přesvědčit. Známa plzeňská rozhledna na vrchu Chlum už není na petlici, od věřejška je po více než půlroční uzavírce opět přístupná.

O prázdninách budeme mít otevřeno denně

Lukáš Vostracký,
provozovatel areálu

„O prázdninách budeme mít otevřeno denně, pak o víkendech a svátcích,“ řekl Právo nový provozovatel Lukáš Vostracký. Nahradil Klub českých turistů, který měl pětadvacet metrů vysokou a téměř sto let starou vyhlídkovou věž propachtovanou od soukromých vlastníků do konce minulého roku. A s městem má Vostracký podepsanou čtyřletou smlouvu na pronájem obecních pozemků v areálu na vrcholu 416 metrů vysokého kopce.

„Upravili jsme stávající stánek. Bude nabízet čepované pivo, limonády, zmrzlinu, lehké občerstvení,“ podotkl Vostracký. V minulých letech ohoz navštěvovalo kolem čtyř tisíc lidí ročně. „Myslím, že se dostaneme na pět šest tisíc, možná i na víc. Ne-



Rozhledna na plzeňském Chlumu patří k oblíbeným výletním cílům.

Foto PRÁVO – Ivan Blažek

ní to jen o rozhledně, chceme nabídnout zážitky – noční vyhlídky, sportovní i kulturní akce, třeba filmové večery.“ Město, především obvod

Doubravka, pod kterou lokalita spadá, má s Chludem velké záměry. Není divu, od trolejbusu na vrchol je to pohodlnou cestou slabých 1,5 kilometru. V plánu je zahradní restaurace, obnova turistické chaty, dětské hřiště, zkulturnování širšího okolí. „Proměna Chlumu patří mezi naše priority, chceme z něj

vytvořit jedno z nejvyhledávanějších míst v Plzni,“ řekl Právo už dříve doubravecký starosta Tomáš Soukup (ANO). Jenže to má háček. Radnice

vlastní jen plac u rozhledny, zbytek kopce získala v restituci římskokatolická církev a snahy města o odkoupení těchto pozemků zatím vyšly vniweč. „Neshodli jsme se na ceně,“ sdělil plzeňský radní Vlastimil Gola (ANO).

„My máme posudek na příbližně jedenáct milionů, biskupství na pětadvacet,“ podotkl Gola. „Jednáme pravidelně, zájem věc vyřešit mají obě strany. Variantou by byla i výměna lesů. Hledá se kompromis. My nabízíme lesy hospodářsky daleko hodnotnější, oni zase operují s tím, že les na Chlumu je v přímé blízkosti města,“ doplnil Gola. Snahy o odkoupení vlastní rozhledny se město vzdalo.

Krkavec jede

Vostracký už provozuje i druhou z plzeňských rozhleden na Krkavci. Tamní věž je otevřená den co den, a to i mimo hlavní turistickou sezonu. Letos tam nově nabízí i ubytování – pět apartmánů a noclehárnu, celkem čtyři desítky lůžek.

„Zájem je, třicet procent kapacit máme pravidelně obsazených, noclehy si tady rezervují často i lidé z Plzně,“ poznamenal Vostracký. Přibyla půjčovna kol, naopak ze záměru na půjčování koloběžek pro sjezdy dolů do města sešlo. „Nenašli jsme partnera, který by zajišťoval potřebné pendlování,“ uzavřel Vostracký.



KOUPALIŠTĚ SE SNĚHEM. Oázu na předměstí vyprahlého města představuje nyní v Náchodě tamní Jiráskovo koupaliště, kde občas v parném létě napadne i sněh. Nikoliv však z oblohy, nýbrž z korby přívěsného vozíku, kterým technický sněh přivezou do plaveckého areálu zaměstnanci zimního stadionu. (pra)

Foto PRÁVO – Vladislav Prouza

V Beskydech našli zmutovaný náprstník

Denisa Doležalová

Velké překvapení čekalo Magdu Stuchlíkovou, když se procházela nad svou chaloupkou, která leží pod vrcholem Ondřejník v Moravskoslezských Beskydech. Našla velmi podivně rozkvetlé náprstníky. Podle odborníků jde o mutaci, která se občas v přírodě vyskytne.

„Kamarádka mi poslala zajímavé fotky náprstníků, že je našla pod Ondřejníkem. Ptala se, jestli je chci vidět. Musím říct, že jsem z těch fotek byla paf, a samozřejmě jsem je hned chtěla spatřit na vlastní oči,“ svěřila se Právu Eva Huňková, jež je vášnivou bylinkářkou a propagátorkou vaření z divokých rostlin.

K zvláštním náprstníkům následně vyrazily obě. „Byla to nádhra. Každý náprstník byl zakončen na vrcholu květem připomínajícím zvoneček. Byly různých barev,“ popisovala



Zmutovaný náprstník v Beskydech.

Foto archiv Evy Huňkové

Huňková s tím, že jí připomínaly mix náprstníku a slézu. „Nikdy jsem takové ještě neviděla, a to se přírodou toulám neustále,“ podotkla. Také samotní odborníci, na

které se Právo obrátilo, uvedli, že takové náprstníky ještě na vlastní oči nezaznamenali. „Zřejmě jde o mutaci způsobenou DNA transpozonomem, říká se tomu také skákové geny. Ty se pohybují podél vlastní DNA a způsobují změny tvaru rostlin. U těchto náprstníků vytvořily změnu u tvaru květů,“ vysvětlovala botanička Šárka Cimalová z Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity.

Také v dendrologickém oddělení ostravské zoologické zahrady a botanického parku se shodli na tom, že jde o chybu genetického kódu.

„Jedná se o takzvaný pelorický květ. K vytvoření zdánlivě vrcholového květu na konci květenství tvořeného souměrnými květy dochází vlivem vnějších či vnitřních podnětů. Pelorie může být pravidelná i nepravidelná. Podobně k tomu dochází i u orchidejí,“ upřesnil zahradník-specialista David Kubala.

Skvělá dvojka. Nevidomá sopránistka a její labradorka Katty

Jana Hanušková

Stará se o desetiměsíční dcerku, s velmi aktivní vodičí fenkou vyhrála soutěž Veselá Mathilda a už má nabídky na koncerty. Nevidomá sopránistka Pavla Flámová se ani v létě nezastaví. Náš rozhovor jsme si proto musely pečlivě naplánovat. „Právě jsem dala malé napít, tak máme asi čtvrt hodinu pro sebe, manžel hlídá,“ říká žena, která svou pěveckou kariéru úspěšně rozvíjela ve Švýcarsku. Teď je ale zpět doma, na Ostravsku.

Mathilda je nejlepší

Jak Pavla přiznává, ze zahraní se jí vůbec nechtělo, manžel architekt se tam však necítil dobře.

„Říká se, že Švýcaři jsou chladní a otažití, ale já si s nimi vybudovala skvělé vztahy. Přátele jsem si našla také při běhání. I když jsem byla cizinka, chovali se ke mně všude neuvěřitelně vstřícně,“ vzpomíná

ženu, kterou všude doprovází její fenka Katty.

„Je to labradorka, tuto rasu jsem nechtěla, mám ráda německé ovčáky. A před Katty jsem měla bezvadnou ovčáčku. Když vás vedou, vodí ve větším tahu i tempu, věci řeší předem. Třeba výkop na ulici. Ale Katty je jako ovčák. Jak jí nasadím postroj, je nadšená, venku doslova letí. A nechce se jí zpátky domů,“ tvrdí Pavla s tím, že tomu musel výcvik přizpůsobit i Nadační fond Mathilda, jenž pro ni fenku vycvičil.

„Z vlastní zkušenosti s jinými organizacemi mohu říct, že Mathilda je nejlepší i v tom, jak najde a vycvičí každému psa na míru, přesně podle jeho potřeb. Doladí to tak, aby pes a psodvů tvořili úžasný tým. Cvičitelka chodila s Katty v závěru tréninku poslepu v šléném tempu. Moc jí za to obdivuji,“ říká milovnice sportovní kynologie.

Spolu se svou fenkou pak vytvořily nejlepší dvojici na 5.



Foto Roman Mašín

Při soutěži museli mít nevidomí na očích ještě klapky, aby byly podmínky pro všechny stejné.

ročníku soutěže Veselá Mathilda pro nevidomé a jejich psy. „Nejdřív nám řekli, jak bude trasa vypadat. Mám výhodu, že si vše vybavuji trojzřemě, stejně je to u mě s notami. Lépe si tak pamatují, co kde je,“ vzpomíná Pavla na červnový závod v Praze. I když prý v první etapě trochu bloudily, podařilo se jim vrátit se včas a znovu vyrazit do boje.

V něm se musela dvojice, u níž rozhodčí hodnotí především vzájemnou spolupráci, orientovat v prostoru i odhadnout ušlé vzdálenosti. „Mám výborně vycvičený sluch, není to ale díky zpívání. Poznám, podle toho, jak se odráží zvuk, jak je místnost velká, kde je na ulici plot, slyším třeba i mezeru mezi auty, abych mohla projít. Trochu jsem se bála etapy, kdy se šlo parkem, tam totiž nejsou žádné zvukové orientační body, ale zvládnuté jsme to,“ vypráví Pavla.

Podle ní bylo hodně důležité, že byla zvyklá běhat, trasy se

lišily, často musela odhadnout správnou vzdálenost, proto v parku po dvaceti metrech dobře zatočila doprava.

„Nechci dítě vidět z rychlíku“

Zvuková orientace v prostoru jí dnes pomáhá i při péči o malou Leničku. „Když sedím s rodinou u stolu a někdo se zeptá, co dělá malá, hned odpovím. Ostatní si musí stoupnout a podívat se. Já to vím přesně a dřív,“ směje se operní pěvkyně, která si na začátku mateřství prožila krušné chvíle.

Dcerka nechtěla první tři měsíce pít, pak si Pavla zlomila na rozbředlém sněhu obratel. „Nejspíš by se to stalo i plně vidoucím člověkem,“ tvrdí rozhodně. Musela tak odřeknout už dojednaná pěvecká vystoupení, ale brzy snad brzy budou nová. „Zpívání mi chybí, ale nechci dítě vidět z rychlíku,“ uzavírá Pavla Flámová.